

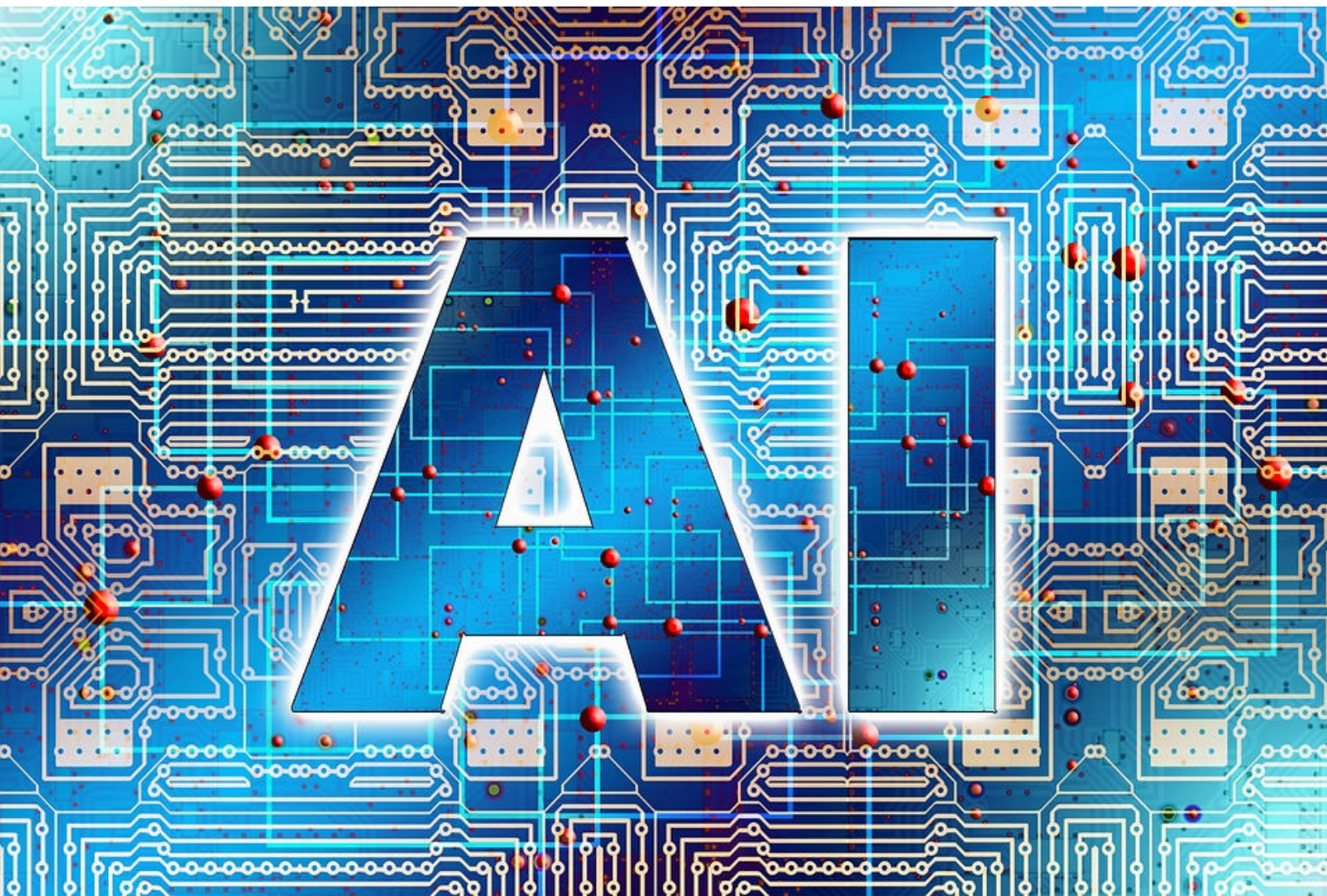
BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

BẢN TIN

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

SỐ 21.2022

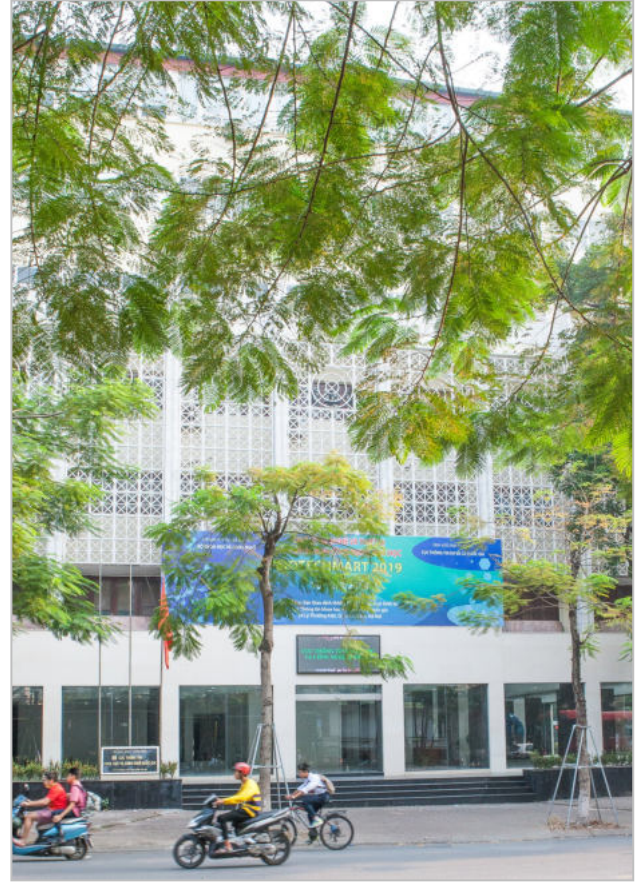
TIN TỨC SỰ KIỆN

01 Ngày hội Khởi nghiệp sáng tạo tỉnh Sơn La - TECHFEST Sơn La

02 Quỹ VIISA rót vốn vào nền tảng môi giới bất động sản MGì

03 Khởi động chương trình Startup Việt 2022

04 Forbes dự báo 6 xu hướng Fintech năm 2022

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

05 Thứ hạng của Việt Nam trong Chỉ số Hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu 2022 của Startup Blink

06 Hệ sinh thái khởi nghiệp Pháp

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Tel: (024) 38262718

KIẾN THỨC KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

07 Tìm hiểu nhanh về luật trí tuệ nhân tạo sắp được công bố của Liên minh châu Âu

NGÀY HỘI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO TỈNH SƠN LA - TECHFEST SƠN LA

Ngày hội Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Sơn La (TECHFEST Sơn La) diễn ra từ ngày 4/6 đến ngày 5/6/2022, nhằm mục tiêu đẩy mạnh liên kết hệ sinh thái đổi mới sáng tạo, kết nối các chủ thể hệ sinh thái; tạo cơ hội giao lưu, học hỏi kinh nghiệm giữa các startup với các chuyên gia hỗ trợ khởi nghiệp quốc gia; khởi động xây dựng kết nối trực tuyến, chuyển đổi số cho hệ sinh thái khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo tỉnh Sơn La, liên thông quốc tế thông qua các nền tảng trực tuyến.

Sự kiện do Sở Khoa học và Công nghệ Sơn La, Cục Phát triển thị trường và Doanh nghiệp khoa học và công nghệ (NATEC), Trường Đại học Tây Bắc, Trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo quốc gia (NSSC) phối hợp cùng các sở, ban, ngành và các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức.

TECHFEST Sơn La 2022 bao gồm chuỗi hoạt động kết nối; đối thoại chuyên sâu giữa các cấp, các ngành, các địa phương, tổ chức, chuyên gia và doanh nghiệp về định hướng phát triển để giải quyết bài toán về đầu ra hàng hóa nông sản; khả năng

cạnh tranh, làm chủ đầu vào; liên kết nhà nước - nhà khoa học - nhà doanh nghiệp - nhà nông; tinh thần đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp nhằm giải quyết vấn đề về việc làm, an ninh, an sinh xã hội, môi trường. TECHFEST Sơn La 2022 còn là nơi trình diễn, giới thiệu, quảng bá các sản phẩm của các dự án khởi nghiệp, sản phẩm OCOP và sản phẩm tiêu biểu tỉnh Sơn La. TECHFEST Sơn La năm nay thể hiện trí tuệ của sinh viên với bộ phận là chính quyền, đoàn thể, trường đại học.

Trong khuôn khổ chương trình đã diễn ra Tọa

đàm: Thu hút nguồn lực đầu tư và hỗ trợ phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Sơn La. Tại tọa đàm, ông Đàm Quang Thắng - Chủ tịch Hội đồng cố vấn khởi nghiệp sáng tạo quốc gia chia sẻ nút thắt khiến các doanh nghiệp khó tiếp cận chính sách do chưa tìm được nơi tiếp cận nguồn lực như chuyên gia, cố vấn, truyền thông... Trong khi đó, vốn xã hội là một trong ba loại vốn quan trọng, hỗ trợ tốt nhất cho startup. Đặc biệt, việc truyền thông cho hệ sinh thái cần được chú trọng, gắn truyền thông với hệ sinh thái, truyền thông theo hướng đổi mới sáng tạo. Hiện nay, Sơn La đang có những chính sách rất rõ ràng để phát triển khởi nghiệp đổi mới sáng tạo nhưng ông Nguyễn Thành Công - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Sơn La nhấn mạnh việc đi lên bằng nền tảng kiến thức là quan trọng nhất.

Hai hội thảo khoa học chuyên môn về các lĩnh vực như: nông nghiệp, dược liệu, du lịch và giáo dục nhằm định hướng, điểm tên các vấn đề nổi cộm và đặt hàng từ các đơn vị, thúc đẩy quá trình chuyển đổi số. Lễ ký kết Hợp tác phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp Sơn La với Hệ sinh thái Quốc gia cũng sẽ diễn ra với mục tiêu liên kết sâu hơn nữa và sự phối

hợp hỗ trợ của Hệ sinh thái Quốc gia. Đặc biệt, Chung kết cuộc thi “Tìm kiếm tài năng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Sơn La lần thứ nhất năm 2022” chính thức diễn ra vào ngày 5/6/2022 nhằm vinh danh các sản phẩm nổi bật, khơi dậy và lan tỏa tinh thần khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo đến mọi người dân, doanh nghiệp và nhất là lực lượng thanh niên, sinh viên.

Là điểm đến đầu tiên trong chuỗi hoạt động của TECHFEST VIỆT NAM 2022 cũng là địa phương có nhiều tiềm năng của vùng Tây Bắc. Techfest Sơn La nhằm định hướng thúc đẩy hệ sinh thái đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp gắn với khai thác thế mạnh địa phương; phát triển nhanh và bền vững; liên kết hệ sinh thái đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp địa phương với hệ sinh thái quốc gia theo Nghị quyết số 15-NQ/ĐH của Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XV. Bước đầu hình thành, phát triển đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp trong một số lĩnh vực thế mạnh của tỉnh như: Giáo dục, nông nghiệp, du lịch, dược liệu... Từ đó, từng bước kết hợp để hiện thực hóa khát vọng trở thành trung tâm cho doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo khu vực miền núi phía Bắc./.

QUỸ VIISA RÓT VỐN VÀO NỀN TẢNG MÔI GIỚI BẤT ĐỘNG SẢN MGI

Ngày 07/6/2022, Quỹ tăng tốc khởi nghiệp Việt Nam (VIISA) công bố đầu tư Công ty cổ phần công nghệ bất động sản MGI (MGi Proptech) và ra mắt nền tảng MGi phục vụ môi giới bất động sản...

Tuy nhiên, số vốn mà Quỹ tăng tốc khởi nghiệp Việt Nam rót vào nền tảng MGi không được tiết lộ.

Thị trường bất động sản tại Việt Nam thời gian qua chứng kiến nhiều biến động sau những tác động và ảnh hưởng nặng nề của đại dịch COVID-19. “Cơ bản COVID-19” hoành hành dẫn đến sự chuyển dịch trong hành vi tiêu dùng của khách hàng cũng như cách thức vận hành của các doanh nghiệp, và chuyển đổi số là một trong những xu hướng phát triển mạnh mẽ khi nền kinh tế đứng trước thách thức và cơ hội hậu COVID-19.

Ông Trần Ngọc Anh, Chủ tịch MGi Proptech, cho biết: Thị trường bất động sản không nằm ngoài cuộc đua chuyển đổi số với sự xuất hiện của lĩnh vực proptech (property technology - công nghệ bất động sản) hiện được đánh giá là ngành nóng và thu hút vốn đầu tư trên phạm vi toàn cầu.

“Những công nghệ mà proptech sử dụng giúp thị trường bất động sản minh bạch và hiệu quả hơn, đồng thời giúp người dùng trải nghiệm các hoạt động

liên quan trong lĩnh vực bất động sản chỉ với một cú nhấp chuột”, chủ tịch MGi Proptech chia sẻ.

Tại Việt Nam, MGi Proptech cung cấp nền tảng công nghệ dành cho môi giới bất động sản, kết nối cộng đồng và phát triển hệ sinh thái nhằm giải quyết vấn đề phân phối của thị trường bất động sản thông qua mạng lưới môi giới trên Việt Nam và thế giới. Việc tìm kiếm thông tin, tạo danh sách khách hàng, đội nhóm kinh doanh, quản lý nguồn hàng,... dễ dàng trên nền tảng của MGi. Với nền tảng công nghệ hiện đại, MGi mang đến các tính năng vượt trội như tìm nhanh, gợi ý bất động sản quanh bạn, lọc theo yêu cầu, thêm vào quỹ hàng, livestream xem nhà, tài liệu biểu mẫu bán hàng, chat với môi giới/đội nhóm...

Ngoài ra, hệ sinh thái bất động sản đa dạng của MGi giúp hỗ trợ môi giới bất động sản làm việc hiệu quả thông qua các hệ sinh thái như phong thủy, ngân hàng, pháp lý, đào tạo, công chứng, kiến trúc xây dựng, marketing,...

Được biết sau hai năm bị ảnh hưởng bởi đại dịch COVID-19, không ít các sàn giao dịch bất động sản vừa và nhỏ lâm vào cảnh phá sản hoặc phải sống lay lắt. Theo số liệu từ Hội Môi giới Bất động sản Việt Nam (VARS) tháng 9/2021, cả nước có khoảng 500 sàn giao dịch bất động sản, nơi làm việc của gần 75.000 nhân viên môi giới nhà đất, nhân viên môi giới tự do, nhưng có đến gần 30% sàn môi giới bất động sản đã giải thể, chủ yếu do ảnh hưởng từ đợt bùng phát COVID-19. Ngoài ra, hơn 80% sàn giao dịch bất động sản không có doanh thu hoặc doanh thu thấp. Có 28% sàn giao dịch phải giải thể, phá sản do ảnh hưởng dịch COVID-19./.

KHỞI ĐỘNG CHƯƠNG TRÌNH STARTUP VIỆT 2022

Vnexpress.net - VnExpress tiếp tục tổ chức cuộc thi Startup Việt mùa thứ sáu và bắt đầu nhận hồ sơ đăng ký từ ngày 7/6.

Startup Việt là sự kiện thường niên do VnExpress tổ chức nhằm tìm kiếm và đào tạo các startup tiềm năng tại Việt Nam. Trong lần thứ sáu được tổ chức, Startup Việt 2022 mang chủ đề "Kỷ nguyên sáng tạo - The Innovation Era".

Chương trình sẽ là nơi các startup và các nhà

sáng lập trình diễn sản phẩm, ý tưởng của mình, đồng thời nhận các ý kiến đánh giá, phản biện từ chuyên gia và cộng đồng. Xuyên suốt chương trình là chuỗi hội thảo, sự kiện kết nối, gặp gỡ, tham vấn ý kiến chuyên gia và kêu gọi vốn từ các nhà đầu tư.

Đại diện các dự án nhận giải tại Startup Việt 2020.

Theo báo cáo Đổi mới sáng tạo và đầu tư công nghệ Việt Nam do Trung tâm Đổi mới sáng tạo quốc gia (Bộ KH-ĐT) công bố, tổng vốn đầu tư vào khởi nghiệp Việt Nam năm 2021 đạt mức kỷ lục 1,4 tỷ USD, tăng bốn lần so với năm 2020. Số lượng dự án nhận đầu tư tăng đáng kể là 165, tăng 57% so với năm trước đó. Xét trong khu vực Đông Nam Á, Việt Nam đứng thứ ba về cả tổng giá trị và số lượng, chiếm 13% tổng đầu tư vào startup trong khu vực, tăng so với mức 8% của năm 2020.

"Trong hai năm qua, nhiều startup tại Việt Nam chứng minh được giá trị của mình trong mọi hoàn cảnh, thậm chí vươn lên thành kỳ lân, nhưng cũng không ít startup gặp khó khăn, thậm chí phải đóng cửa. Chương trình kỳ vọng gắn kết cộng đồng

startup sau một thời kỳ nhiều biến động vì đại dịch, thúc đẩy những người khởi nghiệp không ngừng phát triển các giải pháp, dịch vụ, sản phẩm giải quyết các vấn đề xã hội, từ đó xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp bền vững tại Việt Nam", bà Bùi Thanh Vân, Trưởng ban tổ chức, cho biết.

Startup Việt 2022 sẽ bắt đầu mở cổng tiếp nhận hồ sơ đăng ký từ ngày 7/6 đến 22/7. Chất lượng của startup được đánh giá dựa trên bộ tiêu chí về tình hình tăng trưởng doanh số, năng lực tổ chức doanh nghiệp, tính phát triển bền vững, triển vọng ứng dụng quốc tế... Hội đồng chuyên môn của chương trình là các cố vấn, chuyên gia khởi nghiệp, nhà đầu tư, quỹ đầu tư mạo hiểm, doanh nhân khởi nghiệp thành công.../.

FORBES DỰ BÁO 6 XU HƯỚNG FINTECH NĂM 2022

Bất chấp những gián đoạn do đại dịch, năm 2021 ghi nhận sự phát triển của ngành công nghệ tài chính (Fintech). Theo báo cáo State of Fintech của CB Insights, quý 3 năm 2021 ghi nhận mức tăng 147%, mức tăng kỷ lục của ngành Fintech so với cùng kỳ năm ngoái.

Khi thế giới đã quen với nhịp sống bình thường mới, ngành công nghệ tài chính cũng có những biến đổi. Dưới đây là 6 xu hướng Fintech năm 2022 theo dự báo của Forbes.

Blockchain

Năm 2022 được dự báo là mốc thời gian đánh dấu công nghệ blockchain và Web 3 trở nên an toàn và dễ tiếp cận hơn. Theo khảo sát về blockchain toàn cầu năm 2021 của Deloitte, 76% giám đốc điều hành tin tài sản số sẽ là giải pháp thay thế mạnh mẽ hoặc thay thế hoàn toàn cho các loại tiền tệ fiat trong vòng 5-10 năm tới. Các tổ chức tài chính cũng bị thu hút bởi khả năng bảo mật chưa từng có của blockchain đặc biệt về vấn đề quản lý danh tính được cung cấp cho cả hai bên của giao dịch. Ngoài ra, blockchain cũng đang được sử dụng ngày càng nhiều để chống lại tình trạng gian lận. Những lợi ích của blockchain và sự phát triển của tiền điện tử cũng có thể dẫn đến nhu cầu ngày càng tăng về dịch vụ blockchain (blockchain-as-a-service (BaaS)) khi các công ty tìm kiếm những cách thức sáng tạo để số hóa và hợp lý hóa tất cả các lĩnh vực hoạt động của họ.

Tài chính nhúng

Tài chính nhúng (Embedded finance) là lĩnh vực rộng lớn gồm các khoản thanh toán, thanh toán bằng thẻ, cho vay, đầu tư, bảo hiểm và ngân hàng. Tài chính nhúng giúp việc đầu tư trở nên dễ dàng hơn thông qua việc tiếp cận các quỹ và cổ phiếu. 72% người dùng các ứng dụng Mua trước trả sau (BNPL - Buy now pay later) cho biết việc sử dụng các dịch vụ này khiến điểm tín dụng của họ giảm xuống. Sức hấp dẫn lớn nhất đối với thị trường BNPL đến từ người dùng thế hệ trẻ và Gen Z. Sự gia tăng phổ biến của loại hình mua trước trả sau cùng với những tác động

tài chính trong đại dịch có thể khiến ngành công nghiệp BNPL tích lũy được 680 tỷ USD giao dịch vào năm 2025.

Web3

Web3 là một ý tưởng cho sự lặp lại mới của World Wide Web dựa trên công nghệ blockchain, kết hợp các khái niệm như phân quyền và kinh tế học dựa trên mã thông báo. Tài chính phi tập trung cho phép giao dịch ngang hàng và không phụ thuộc vào bất kỳ đơn vị trung gian tài chính vì dụ như ngân hàng. Trong năm 2022, để đẩy mạnh hơn Web3, các công ty cần cung cấp giải pháp để giải quyết vấn đề liên quan đến bảo vệ người tiêu dùng, khả năng tiếp cận và sử dụng dịch vụ. Điều này sẽ tạo niềm tin cho công chúng và hình thành tiền đề để Web3 được áp dụng trên quy mô lớn.

Thương mại điện tử xuyên biên giới

Đại dịch tạo ra những thay đổi lớn vào năm 2021 và những tác động đó còn kéo dài đến năm 2022. Một nghiên cứu gần đây của Accenture cho thấy, tổng luồng thanh toán xuyên biên giới trên toàn thế giới đang tăng khoảng 5% mỗi năm và dự kiến đạt 156 nghìn tỷ USD vào năm 2022. Trong bối cảnh bùng nổ thương mại điện tử do tác động của đại dịch, các giao dịch quốc tế mang lại tiềm năng tăng trưởng to lớn cho doanh nghiệp vừa và nhỏ trước đây chỉ phục vụ thị trường trong nước. Dù có đặt hàng từ đâu, người tiêu dùng vẫn hy vọng một giải pháp thanh toán dễ dàng và đơn giản. Nhu cầu này mang lại cho các doanh nghiệp lợi thế lớn đồng thời cũng làm giảm nguy cơ thất bại trong thanh toán. Khi xu hướng này trở nên phổ biến, người tiêu dùng có thể mong đợi khả năng thanh toán theo thời gian thực vào năm 2022.

THỨ HẠNG CỦA VIỆT NAM TRONG CHỈ SỐ HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP TOÀN CẦU 2022 CỦA STARTUP BLINK

Tiếp tục đà tăng trưởng sau 2 năm duy trì ở vị trí thứ 59, Việt Nam tăng 5 bậc lên vị trí thứ 54 trong bảng xếp hạng Chỉ số Hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu 2022 của Startup Blink. Ở khu vực Đông Nam Á, Việt Nam tăng 1 bậc vươn lên vị trí thứ 5, vượt qua Philippines và có khả năng vượt qua Thái Lan (thứ 4 khu vực) trong năm tới nếu duy trì được đà tăng trưởng tích cực như hiện nay.

Việt Nam tăng 5 bậc lên vị trí thứ 54

Bảng xếp hạng Chỉ số hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu năm 2022 của Startup Blink được tính dựa trên tổng điểm số lượng, chất lượng và môi trường kinh doanh. Tổng điểm này được thiết kế không chỉ để phân loại và xếp hạng các hệ sinh thái mà còn cho thấy một cách rõ nét khoảng cách giữa các hệ sinh thái.

Điểm số lượng và điểm môi trường kinh doanh

của Việt Nam có sự chênh lệch không nhiều so với các quốc gia Đông Nam Á trong bảng xếp hạng và đứng thứ 4 ở cả 2 hạng mục này. Tuy nhiên, điểm chất lượng của Việt Nam lại thấp nhất khu vực và có khoảng cách khá xa so với Singapore và Indonesia.

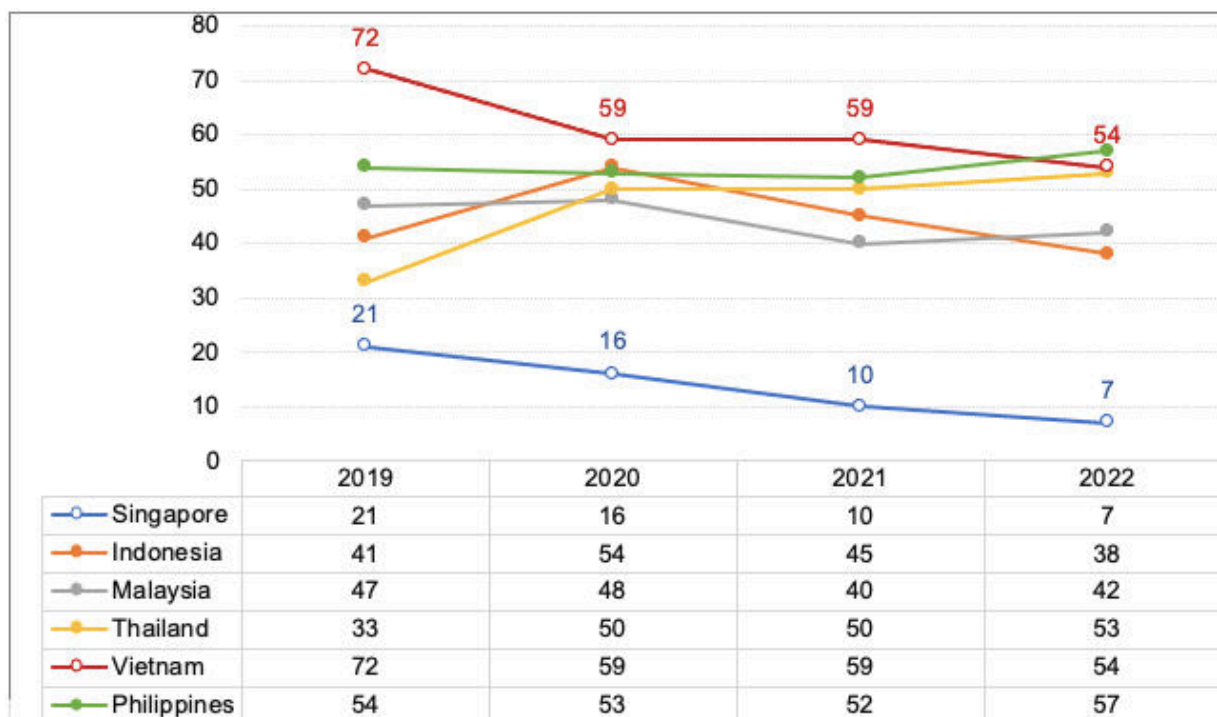
Về tổng số điểm, Việt Nam giữ khoảng cách không xa so với Thái Lan nhưng tương đối cách biệt với Malaysia, Indonesia và đặc biệt là Singapore.

Bảng 1. Chỉ số hệ sinh thái khởi nghiệp khu vực Đông Nam Á năm 2022

Xếp hạng toàn cầu	Quốc gia	Thay đổi xếp hạng (so với 2021)	Điểm số lượng	Điểm chất lượng	Điểm môi trường kinh doanh	Tổng điểm	Số thành phố nằm trong top 1000
7	Singapore	3	3.98 (2)	17.18 (1)	2.24 (1)	23.408	1
38	Indonesia	7	0.46 (6)	3.40 (2)	1.72 (2)	5.586	5
42	Malaysia	-2	5.42 (1)	1.00 (3)	1.70 (3)	5.416	3
53	Thailand	-3	3.75 (3)	0.45 (5)	1.26 (5)	3.752	4
54	Vietnam	5	3.46 (4)	0.29 (6)	1.46 (4)	3.462	2
57	Philippines	-5	3.30 (5)	0.55 (4)	1.16 (6)	3.302	5

Nguồn: Startup Blink, Global Startup Ecosystem Index 2022

Hình 1. Chỉ số Hệ sinh thái khởi nghiệp khu vực Đông Nam Á qua các năm

Nguồn: Startup Blink, Global Startup Ecosystem Index 2019-2022

Các ngành đang phát triển thu hút các nhà đầu tư bao gồm thương mại điện tử, fintech, công nghệ thực phẩm, giải pháp doanh nghiệp và dịch vụ công nghệ thông tin. Với những Kỳ Lân như MoMo và Sky Mavis, Việt Nam đang trở thành một cường quốc khởi nghiệp ở Đông Nam Á.

Các doanh nghiệp khởi nghiệp nổi bật của Việt Nam được nêu trong Báo cáo gồm 2 Kỳ Lân là MoMo - ứng dụng thanh toán và ví điện tử cho phép người dùng thực hiện thanh toán và chuyển tiền kỹ thuật số và Sky Mavis - công ty phát triển phần mềm sản xuất các trò chơi và sản phẩm dựa trên công nghệ blockchain và Sendo - trang web thương mại điện tử cung cấp quần áo, đồ gia dụng, mỹ phẩm và phụ kiện công nghệ. Cả 3 doanh nghiệp này đều có trụ sở tại TP. Hồ Chí Minh.

Hai thành phố nằm trong top 1000

Hai thành phố được xếp hạng trong top 1000 thành phố khởi nghiệp toàn cầu của Việt Nam là TP. Hồ Chí Minh và Hà Nội có khoảng cách tương đối xa

n nhau. Đứng thứ nhất tại Việt Nam, TP. Hồ Chí Minh đứng thứ 6 khu vực Đông Nam Á và đang tiến gần hơn đến top 100 toàn cầu, tăng 68 bậc lên thứ 111. Ngược lại, Hà Nội vẫn duy trì vị trí thứ 7 khu vực nhưng lại giảm 31 bậc xuống vị trí thứ 222, rời khỏi top 200 toàn cầu. Một trong những nguyên nhân để TP. Hồ Chí Minh có sự tăng trưởng ngoạn mục như vậy là có sự xuất hiện của 2 kỳ lân công nghệ mới là MoMo và Sky Mavis.

TP. Hồ Chí Minh là nơi lý tưởng để đặt trụ sở cho các công ty khởi nghiệp Thương mại điện tử & Bán lẻ, Giáo dục và Vận tải. Trong khi đó, Hà Nội là địa điểm lý tưởng để đặt trụ sở cho các công ty khởi nghiệp Giao thông, Giáo dục và Thương mại điện tử & Bán lẻ.

Hiện nay, phần lớn vốn đầu tư vào các doanh nghiệp khởi nghiệp của Việt Nam nằm ở giai đoạn giữa và sau, với giá trị đầu tư trung bình của mỗi vòng là 9,5 triệu USD. Chỉ 4% vốn được đổ vào các doanh nghiệp khởi nghiệp giai đoạn đầu, với giá trị

đầu tư trung bình 1,152 triệu USD.

Cơ hội và thách thức

Theo báo cáo của của Startup Blink, hệ sinh thái Việt Nam có tiềm năng to lớn, chủ yếu là do quy mô thị trường lớn của nền kinh tế Việt Nam, giúp cho việc tạo ra các công ty khởi nghiệp thành công trong nước có lợi nhuận ngay cả khi họ không mở rộng ra quốc tế. Tuy nhiên, để trở thành một trung tâm khu vực và toàn cầu thực sự, Việt Nam cần tạo ra những đổi mới có tác động đến khu vực hoặc toàn cầu.

Chính phủ Việt Nam đã thành lập một số quỹ và sáng kiến ở các cấp khác nhau để hỗ trợ khởi nghiệp và thúc đẩy tinh thần kinh doanh như Quỹ SpeedUP do Sở Khoa học và công nghệ TP. Hồ Chí Minh khởi xướng, nền tảng trực tuyến Startupcity.vn, Chương trình Đối tác Đổi mới Sáng tạo Việt Nam - Phần Lan, Công viên công nghệ cao Sài Gòn (Saigon Silicon City) và Quỹ Đổi mới Công nghệ Quốc gia (NATIF) thuộc Bộ Khoa học và Công nghệ.

Để thu hút các nhà đầu tư hoặc công ty nước ngoài vào Việt Nam, Chính phủ đưa ra các ưu đãi về thuế. Năm 2016, Việt Nam phê duyệt Đề án Phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam đến năm

2025 (Đề án 844), nhằm thúc đẩy hơn nữa hệ sinh thái khởi nghiệp đang phát triển mạnh trong nước. Kể từ khi Đề án được triển khai, Hệ sinh thái khởi nghiệp của Việt Nam đã có sự tăng trưởng mạnh mẽ cả về số lượng các công ty khởi nghiệp mới và doanh thu. Năm 2018, Chính phủ đã phê duyệt Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa để hỗ trợ khởi nghiệp thông qua chuyển giao công nghệ, đầu tư, đào tạo và khuyến khích các quỹ đầu tư mạo hiểm.

Theo Startup Blink, những thách thức chính mà cộng đồng khởi nghiệp Việt Nam đang phải đối mặt là thiếu lao động có trình độ, khan hiếm nguồn vốn, thiếu số lượng lớn các công ty khởi nghiệp quy mô và chậm cải cách quy định. Ngoài các nguồn vốn và các khoản vay hiện có, chính phủ cần đầu tư nhiều hơn vào đào tạo và giáo dục để xây dựng lực lượng lao động có kỹ năng.

Việt Nam cần tiếp tục cải cách quy định để xây dựng môi trường kinh doanh thân thiện cho nhà đầu tư và nhà phát triển, đồng thời, thu hút các doanh nghiệp kỹ thuật số đến Việt Nam. Khi Việt Nam trở thành xã hội cởi mở, không bị hạn chế về Internet, thì hệ sinh thái khởi nghiệp càng dễ phát triển./

Chỉ số Hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu của StartupBlink là bảng xếp hạng hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu của 1000 thành phố và 100 quốc gia được cập nhật hàng năm kể từ năm 2017. Chỉ số hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu 2022 được tính dựa trên tổng điểm: số lượng, chất lượng và môi trường kinh doanh.

Điểm số lượng	Điểm chất lượng	Điểm môi trường kinh doanh
<ul style="list-style-type: none"> Số lượng công ty khởi nghiệp Số lượng không gian làm việc chung Số lượng tổ chức thúc đẩy kinh doanh Số lượng các cuộc gặp gỡ liên quan đến khởi nghiệp 	<ul style="list-style-type: none"> Sự thu hút của hơn 100.000 chủ thể trong tất cả các hệ sinh thái Sự hiện diện của các chi nhánh chiến lược và trung tâm R&D của các Tập đoàn công nghệ quốc tế Chi nhánh của các công ty đa quốc gia Tổng vốn đầu tư của khu vực tư nhân vào các hệ sinh thái khởi nghiệp Số lượng nhân viên của mỗi DNKN Số lượng và quy mô của các sự kiện và hội nghị khởi nghiệp toàn cầu Sự hiện diện của các công ty Kỳ Lân, thoái vốn và Pantheon Sự hiện diện của DNKN toàn cầu Sự kiện khởi nghiệp toàn cầu Số DNKN được hỗ trợ bởi các tổ chức thúc đẩy kinh doanh 	<ul style="list-style-type: none"> Chỉ số đa dạng Tốc độ Internet Tự do Internet Đầu tư cho R&D Sự sẵn có của các dịch vụ công nghệ khác nhau (cổng thanh toán, ứng dụng chia sẻ chuyến đi, tiền điện tử) Số lượng bằng sáng chế trên đầu người Mức độ thông thạo tiếng Anh Số trường đại học hàng đầu

Xác định vị trí cho các doanh nghiệp khởi nghiệp

Xác định vị trí khởi nghiệp trong nền kinh tế toàn cầu ngày nay có thể là một việc khó khăn do các công ty khởi nghiệp có thể thay đổi địa điểm khi phát triển vì lý do thuế hoặc tiếp thị. Nguyên tắc chỉ đạo của Startup Blink là xác định hệ sinh thái nào đã thúc đẩy nó trở thành như ngày nay, hay nói cách khác, bằng cách hỏi: điều kỳ diệu đã xảy ra ở đâu? Trong một số trường hợp, một hệ sinh thái cụ thể có thể không phải là trụ sở chính thức hiện tại của công ty khởi nghiệp. Ví dụ: nếu một công ty khởi nghiệp được thành lập và mở rộng quy mô ở Phần Lan, giữ lại phần lớn đội ngũ phát triển của mình ở đó và chuyển trụ sở chính thức của họ đến San Francisco vì lý do kinh doanh hoặc thuế, Startup Blink sẽ nghiêng về việc quy nó cho Phần Lan. Quyết định sử dụng các vị trí của doanh nghiệp khởi nghiệp được đưa ra sau khi kiểm tra lịch sử và trạng thái hiện tại của doanh nghiệp khởi nghiệp.

Nguyễn Lê Hằng
(Tổng hợp)

HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP CỦA PHÁP

Hệ sinh thái khởi nghiệp của Pháp đã và đang phát triển ổn định trong thập kỷ qua. Những nhà sáng lập ở Pháp điển hình là nam giới (80,0%) và có bằng đại học (94,3%). So với các quốc gia châu Âu khác, một tỷ lệ lớn những người sáng lập đã hoàn thành bằng Thạc sĩ (78,6%, so với mức trung bình 53,0% của EU) hoặc thậm chí là Tiến sĩ (14,3%, so với mức trung bình 12,6% của EU).

Các công ty khởi nghiệp ở Pháp được thấy trong nhiều lĩnh vực như dịch vụ phần mềm (21,4%). Trong các lĩnh vực Giáo dục (7,1%, so với mức trung bình 3,5% của EU) và Công nghệ xanh (7,1%, so với mức trung bình 6,4% của EU), tỷ lệ đại diện ngành của các công ty khởi nghiệp cao hơn mức trung bình của EU. Các công ty khởi nghiệp của Pháp hiện đang tuyển dụng trung bình là 17,1 người (so với mức trung bình của EU là 12,85 người) và đang có kế hoạch tạo thêm 9,8 việc làm trong vòng 12 tháng tới. Điều này nhấn mạnh vai trò quan trọng của các công ty khởi nghiệp trong thị trường việc làm châu Âu và là bằng chứng cho thấy những doanh nghiệp đổi mới này đã làm như thế nào để thúc đẩy nền kinh tế quốc gia của họ. Nhiều công ty khởi nghiệp của Pháp đang tạo ra doanh thu hoàn toàn thông qua hoạt động doanh nghiệp với doanh nghiệp (60,9%) và chủ yếu trong khu vực đồng Euro (71,0%), đồng thời các hoạt động quốc tế vượt ra ngoài biên giới châu Âu. Ví dụ, tỷ lệ doanh thu được tạo ra ở Hoa Kỳ (13,9%) cao hơn so với các quốc gia châu Âu khác (8,9%). Trung tâm khởi nghiệp của Pháp là Paris, với phần lớn các công ty khởi nghiệp hoạt động tại đây.

Những điểm nổi bật

Paris nâng cao nhiệm vụ trở thành hệ sinh thái khởi nghiệp lớn nhất châu Âu: khu đô thị lớn thủ đô Paris hiện là trụ sở của 12.000 công ty khởi nghiệp, nhiều hơn cả London và Berlin.

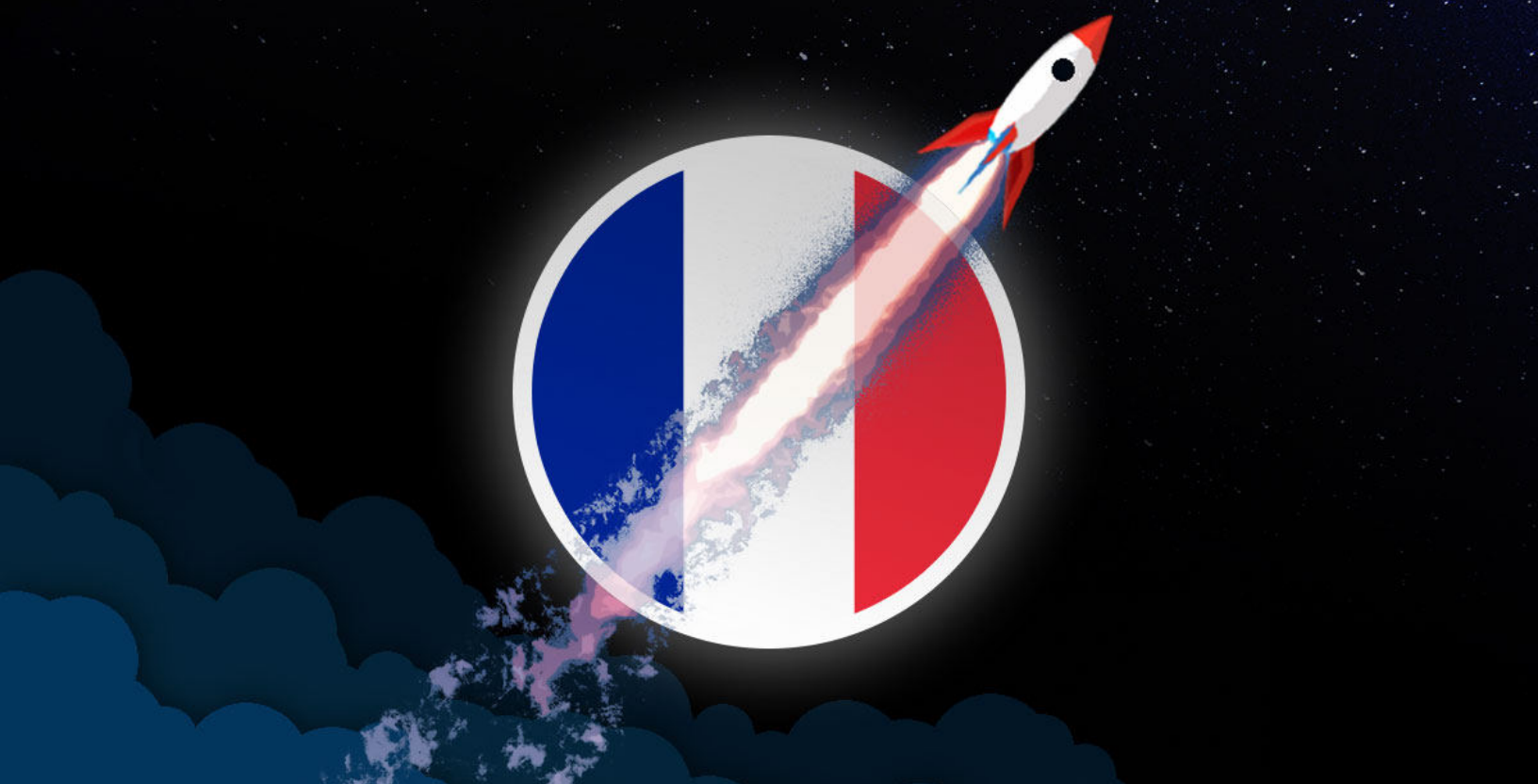
Chính phủ đang nỗ lực xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp trên đà này. Vào tháng 10 năm 2021, Tổng thống Emmanuel Macron đã trình bày kế hoạch France 2030 trị giá 30 tỷ Euro (33 tỷ USD). Trong đó,

gần 15 tỷ Euro được dành riêng cho các công ty khởi nghiệp, bao gồm 5 tỷ Euro cho các công ty khởi nghiệp DeepTech và 1 tỷ Euro cho đào tạo việc làm kỹ thuật số.

Được Tổng thống Pháp khởi xướng vào năm 2021, sáng kiến Quy mô châu Âu đã quy tụ hơn 300 nhà sáng lập, nhà đầu tư, nhà nghiên cứu và các tập đoàn với mục tiêu đưa châu Âu trở thành ngôi nhà của 10 gã khổng lồ công nghệ trị giá hơn 100 tỷ Euro (109 tỷ USD) vào năm 2030. Hội nghị quy mô toàn châu Âu vào tháng 2 năm 2022 nhằm mục đích tăng cường năng lực của các quỹ đầu tư mạo hiểm châu Âu để cung cấp vốn giai đoạn cuối cho các công ty khởi nghiệp và mở rộng quy mô tại EU bằng cách tạo ra một quỹ đầu tư toàn châu Âu.

La French Tech, một phong trào nhằm thúc đẩy nền công nghệ của Pháp được phát động vào tháng 4 năm 2022 với sự hợp tác của Jobteaser. Phong trào tìm cách tạo ra việc làm dành riêng cho các công ty khởi nghiệp. VivaTec là hội nghị công nghệ thường niên được tổ chức tại Paris. Vào năm 2021, Station F, một tổ chức hàng đầu của cộng đồng công nghệ ở Pháp, đã ra mắt một thành phần trực tuyến có tên Launch by Station F.

Chương trình này cho phép các doanh nhân từ mọi nơi tìm hiểu những kiến thức cơ bản để thành lập công ty. Vào tháng 2 năm 2022, Ankorstore, công ty bán từ đồ gia dụng đến thực phẩm và thời trang, đã huy động thêm 250 triệu Euro (272 triệu USD) trong khoản đầu tư mới, nâng định giá của công ty lên 1,75 tỷ Euro (191 USD) và trở thành Kỳ Lân thứ hai của Pháp.

Những điểm mạnh của các lĩnh vực

Fintech

Finance for Tomorrow ra đời vào năm 2017 với mục tiêu đưa nền tài chính xanh và bền vững trở thành động lực chính trong quá trình phát triển của Paris như một trung tâm tài chính. Một sự kiện lớn năm 2021, Ngày Tài chính Khí hậu, tập trung vào việc đẩy nhanh triển khai tài chính bền vững và dân chủ hóa tác động của nó. Spendesk đã huy động được tổng cộng 311,8 triệu USD tài trợ trong bảy vòng, bao gồm 100 triệu Euro (109 triệu USD) Series C vào tháng 1 năm 2022. Công ty khởi nghiệp thanh toán P2P Lydia đã huy động được tổng cộng 262,6 triệu USD trong bảy vòng.

AI, Big Data & Analytics

Phiên bản lần thứ 10 của Big Data & AI Paris, một sự kiện AI lớn của châu Âu, diễn ra tại Paris vào tháng 9 năm 2021. Studio khởi nghiệp Kamet đầu tư vào các công ty khởi nghiệp ở Paris tham gia vào các lĩnh vực như phân tích Dữ liệu lớn và IoT. Nền tảng phân tích trải nghiệm kỹ thuật số Contentsquare đã huy động được tổng cộng 812 triệu USD tài trợ trong năm vòng. Công ty tự động hóa và tối ưu hóa quyết

định do AI điều khiển, Shift Technology đã huy động được tổng cộng 545 triệu USD trong 10 vòng, bao gồm cả Series D trị giá 220 triệu USD vào tháng 11 năm 2021.

Những lý do để chuyển công ty khởi nghiệp đến Paris

Lực lượng lao động có trình độ học vấn cao

Với 21 trong số các trường kinh doanh được xếp hạng tốt nhất trên thế giới và 3 trong số 5 trường đào tạo thạc sĩ về quản lý được xếp hạng cao nhất, tại Paris có một đội ngũ nhân tài có tay nghề cao. Thủ đô của nước Pháp đặc biệt giàu tài năng kỹ thuật, vốn có giá rẻ so với Thung lũng Silicon, một phần nhờ ưu đãi thuế cho các dự án sáng tạo.

Tiếp cận các thị trường lớn

Các công ty khởi nghiệp ở Paris được hưởng quyền tiếp cận vào một trong những thị trường nội địa lớn nhất ở châu Âu và dễ dàng tiếp cận thị trường châu Âu với hơn 500 triệu người tiêu dùng. Thành phố cũng là một cửa ngõ thuận tiện đến các thị trường châu Phi và châu Á. Mạng lưới đường sắt tốc độ cao tạo ra kết nối nhanh chóng và thường xuyên đến tất cả các thành phố lớn của Châu Âu. Ba

sân bay quốc tế của khu vực, tất cả đều được kết nối với trung tâm thành phố qua tàu điện ngầm, kết nối trực tiếp đến 260 điểm đến ở 191 quốc gia.

Hỗ trợ của Chính phủ

Chính quyền địa phương và quốc gia hỗ trợ các công ty khởi nghiệp với các ưu đãi về thuế và các sáng kiến khác, chẳng hạn như các dự án cơ sở hạ tầng. Thuế doanh nghiệp của Pháp đã được giảm dần kể từ năm 2018, từ 33% xuống 25% vào năm 2022, gần với mức trung bình của OECD. Pháp cũng đánh bại Anh và Đức về mức thuế doanh nghiệp hiệu quả đối với R&D. Các công ty chi tiêu cho nghiên cứu khoa học và kỹ thuật được hưởng lợi từ khoản tín dụng thuế tương đương với 30% vốn đầu tư ban đầu, lên đến 100 triệu Euro (109 triệu USD) mỗi năm.

Bối cảnh công nghệ của Pháp năm 2022: những dự đoán và kỳ vọng

Pháp chắc chắn là một trong những trung tâm khởi nghiệp lớn của Châu Âu và hệ sinh thái công nghệ trong những năm gần đây. Nhờ sự kết hợp của lượng lớn các chuyên gia trẻ có tay nghề cao, các khoản đầu tư mạo hiểm đang bùng nổ và một hệ sinh thái hỗ trợ và thúc đẩy phát triển (bao gồm các cơ sở ươm tạo và các chương trình tăng tốc), quốc gia này có các yếu tố để đánh dấu mình là một gã khổng lồ trên bản đồ khởi nghiệp toàn cầu.

Một trong những phong trào hoạt động để thúc đẩy nền công nghệ Pháp là La French Tech. Kể từ khi thành lập vào năm 2013, La French Tech (LFT) hoạt động hướng tới một mục tiêu rõ ràng: đưa Pháp trở thành một trong những nơi tuyệt vời nhất trên thế giới để khởi động và phát triển các công ty khởi nghiệp trên toàn cầu mà đang tạo ra những giải pháp và dịch vụ có tư duy trong tương lai. Là một phong trào độc đáo, quy tụ các công ty khởi nghiệp, các nhà đầu tư, các nhà hoạch định chính sách và các nhà xây dựng cộng đồng, LFT hoạt động như một chất xúc tác để các công ty khởi nghiệp phát triển và mở rộng quy mô ở Pháp và hơn thế nữa.

Năm 2021 là một năm sôi động trong bối cảnh khởi nghiệp của Pháp với nhiều dấu mốc và tin tức tích cực. Trong năm này, hơn 10 tỷ Euro đã được huy động, 12 Kỳ lân mới được sinh ra, 22 thương vụ lớn trị giá hơn 100 triệu Euro đã được thực hiện. Nền công nghệ Pháp đã phá vỡ mọi kỷ lục vào năm 2021 và 2022 sẽ chứng kiến sự tiếp tục xu hướng này.

Từ khả năng phục hồi và hơn thế nữa

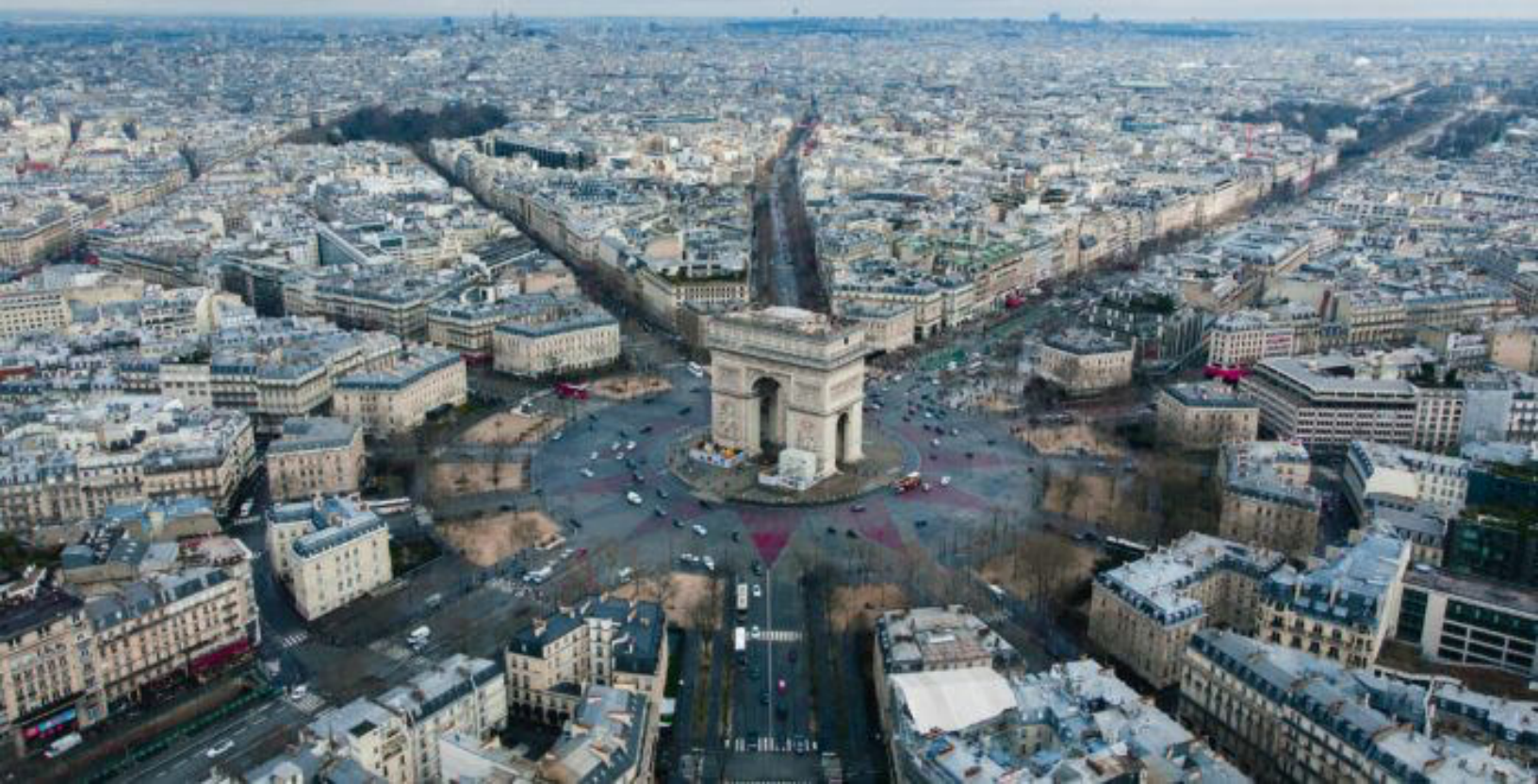
Vốn tài trợ cho công nghệ của Pháp đã vượt mốc 10 tỷ Euro và Pháp hiện có hơn 20 Kỳ lân. Hệ sinh thái này đang được hưởng lợi từ việc tăng tốc số hóa trong toàn bộ các lĩnh vực của nền kinh tế, chẳng hạn như lĩnh vực giáo dục kỹ thuật số, đã đạt được 5 đến 10 năm về số lượng sử dụng mới do đại dịch. Toàn bộ nền kinh tế toàn cầu đang trải qua một quá trình chuyển đổi công nghệ rất mạnh mẽ. Trong bối cảnh số hóa các doanh nghiệp vừa và nhỏ, chuyển đổi công nghệ diễn ra ở khắp nơi trên thế giới, những giải pháp công nghệ của Pháp và đổi mới sản xuất tại Pháp đều có vị trí của chúng.

Tất nhiên, vẫn còn một số thách thức nhất định để đưa các nhà vô địch công nghệ Pháp nổi lên trên quy mô toàn cầu và đưa Pháp vào vị trí dẫn đầu châu Âu. Khoảng 59% công ty kỹ thuật số của Pháp đang hoạt động trên quy mô quốc tế. Kinh doanh quốc tế phải là một phần trong DNA của bất kỳ công ty đổi mới sáng tạo nào - tất nhiên, điểm khởi đầu đầy tham vọng, nhưng là nền tảng vững chắc để biến xuất khẩu trở thành động lực tăng trưởng thực sự. Năm nay, có khả năng nhiều công ty sẽ bắt đầu quốc tế hóa như một phần của phương pháp kinh doanh.

Thu hút nhân tài và các nhà đầu tư là chìa khóa quan trọng

Vấn đề thu nhận tài năng và kỹ năng là một chủ đề quan trọng hơn bao giờ hết. Chỉ riêng 120 công ty khởi nghiệp trong chương trình the French Tech Next 40/120 của Pháp đã có kế hoạch tạo ra hơn 200.000 việc làm vào năm 2025.

Các công ty khởi nghiệp công nghệ và doanh

ngành vừa và nhỏ đang tăng cường tìm kiếm những người có hồ sơ đa văn hóa, cả tài năng Pháp và quốc tế, những người trong hệ sinh thái khác nhau, ở các giai đoạn khác nhau và địa điểm khác nhau. V.I.E (Chương trình Thực tập sinh Quốc tế Pháp), hoặc chương trình Thị thực Công nghệ Pháp là một trong những giải pháp được các công ty ưa chuộng đã đưa ra câu trả lời cho những vấn đề này. Gây quỹ là mối quan tâm chính của các công ty, đặc biệt là thu hút tài trợ từ nước ngoài và tiếp cận với kiến thức chuyên môn để hưởng lợi từ những cơ hội mới, nhằm hòa nhập với thị trường quốc tế.

2022: điểm khởi đầu cho quá trình tái công nghiệp hóa

Năm 2021, Tổng thống Pháp Emmanuel Macron đã trình bày kế hoạch phục hồi trị giá 30 tỷ Euro "Nước Pháp 2030", kế hoạch này sẽ định hình bối cảnh kinh tế Pháp trong thế giới hậu COVID. Là một phần của kế hoạch này, gần 15 tỷ Euro sẽ được đầu tư cho các công ty khởi nghiệp để trở thành mũi nhọn của đổi mới sáng tạo và công nghiệp hóa ở Pháp. 5 tỷ Euro rất có thể sẽ được dành cho các công ty khởi nghiệp DeepTech, trong khi 1 tỷ Euro sẽ được đầu tư vào đào tạo các công việc kỹ thuật số.

Mặc dù phần còn lại của quỹ này không được phân bổ trực tiếp cho các công ty khởi nghiệp, chúng được phân bổ cho các lĩnh vực có thể mang lại lợi ích gián tiếp cho bối cảnh khởi nghiệp. Ví dụ, 8 tỷ Euro được phân bổ cho lĩnh vực năng lượng để giúp Pháp trở thành "nước dẫn đầu về hydro xanh", để khử các-bon trong ngành công nghiệp và phát triển năng lượng hạt nhân trong tương lai, 6 tỷ Euro cho quyền tự chủ điện tử, hoặc 4 tỷ Euro được đầu tư cho phương tiện di chuyển sạch với mục tiêu "sản xuất 2 triệu xe điện và hybrid" ở Pháp vào năm 2030, có thể mang lại lợi ích cho các nhà đổi mới sắp tới của Pháp.

Với sự hỗ trợ về mặt thể chế và tài chính như vậy, các công ty khởi nghiệp của Pháp có thể trở thành động lực của nền kinh tế Pháp trong các lĩnh vực chính như y tế, di động, năng lượng và nông nghiệp. Với các kế hoạch khí hậu đầy tham vọng, Pháp chắc chắn sẽ thúc đẩy các công ty có ý thức về xã hội và môi trường và đang tạo ra tác động tích cực đến xã hội, cộng đồng và môi trường./.

Minh Phụng

(TH theo startupgenome.com, eu-startups.com và startupmonitor.eu)

TÌM HIỂU NHANH VỀ LUẬT TRÍ TUỆ NHÂN TẠO SẮP ĐƯỢC CÔNG BỐ CỦA LIÊN MINH CHÂU ÂU

Liên minh châu Âu đang hoạch định đạo luật mới nhằm hạn chế những tác hại tồi tệ nhất liên quan đến trí tuệ nhân tạo

Lĩnh vực rất sơ khai của trí tuệ nhân tạo (AI)

Các ứng dụng AI ngày càng được sử dụng phổ biến hơn để đưa ra các quyết định quan trọng liên quan tới cuộc sống của con người mà không (hoặc ít) được giám sát hay chịu trách nhiệm giải trình. Điều này có thể gây ra những hậu quả nghiêm trọng: bắt giữ oan sai, chấm điểm không chính xác cho học sinh, và thậm chí còn có thể gây ra khủng hoảng tài chính. Phụ nữ, các nhóm yếu thế và người da màu thường là đối tượng gánh chịu hậu quả từ những sai sót và vượt quá giới hạn của AI.

Liên minh châu Âu cho rằng họ sắp có một giải pháp: đề xuất đạo luật chung cho tất cả các luật AI, được gọi là Đạo luật AI. Đây là luật đầu tiên nhằm hạn chế những tác hại do AI gây ra bằng cách điều tiết toàn bộ lĩnh vực này. Nếu thành công, EU sẽ có thể thiết lập nên một tiêu chuẩn toàn cầu mới cho việc giám sát AI trên toàn thế giới.

Tuy nhiên, thế giới các đạo luật của EU có thể phức tạp và không rõ ràng. Dưới đây là hướng dẫn nhanh về những điều nên biết về Đạo luật AI của Liên minh Châu Âu. Dự luật hiện đang được các thành viên của Nghị viện châu Âu và các nước EU sửa đổi.

Điểm lớn nhất trong đạo luật

Đạo luật AI vô cùng tham vọng. Nó sẽ yêu cầu kiểm tra thêm đối với việc sử dụng AI "có nguy cơ cao" có khả năng gây hại cho con người nhất. Việc này có thể bao gồm các hệ thống được sử dụng để chấm điểm các kỳ thi, tuyển dụng nhân viên hoặc giúp các thẩm phán đưa ra quyết định mang tính pháp luật và công lý. Dự thảo đầu tiên của dự luật cũng bao gồm các lệnh cấm sử dụng AI được coi là "không thể chấp nhận được", chẳng hạn như chấm điểm con người dựa trên cơ sở sự tin cậy được nhận thức về họ.

Dự luật cũng sẽ hạn chế việc các cơ quan thực thi pháp luật sử dụng tính năng nhận dạng khuôn mặt ở những nơi công cộng. Một nhóm lớn những thành phần quyền lực, bao gồm các thành viên của Nghị viện châu Âu và các quốc gia như Đức, muốn cấm hoàn toàn hoặc tạm ngưng sử dụng tính năng này ở nơi công cộng bởi cả cơ quan thực thi pháp luật lẫn các công ty tư nhân. Họ cho rằng công nghệ này cho phép giám sát hàng loạt.

Nếu EU thông qua vấn đề này, đây sẽ là một trong những biện pháp hạn chế mạnh nhất đối với công nghệ này. Một số bang và thành phố của Mỹ, chẳng hạn như San Francisco và Virginia, đã đưa ra các hạn chế về nhận dạng khuôn mặt, nhưng lệnh cấm của EU sẽ được áp dụng cho 27 quốc gia và dân số hơn 447 triệu người.

Đạo luật ảnh hưởng đến người dân như thế nào?

Về lý thuyết, đạo luật bảo vệ con người khỏi những tác dụng phụ tồi tệ nhất của AI bằng cách đảm bảo rằng các ứng dụng phải ít nhất chịu một số

mức độ giám sát và trách nhiệm giải trình nào đó.

Brando Benifei, đại diện của Ý ở Nghị viện Châu Âu, đồng thời là thành viên chính của nhóm sửa đổi dự luật, cho biết mọi người có thể tin tưởng rằng họ sẽ được bảo vệ khỏi các hình thức gây hại nhất của AI. Dự luật yêu cầu người dân phải được thông báo khi họ tiếp xúc với deepfakes, các hệ thống nhận dạng sinh trắc học hoặc các ứng dụng AI có thể đọc được cảm xúc của họ. Các nhà làm luật cũng đang tranh luận về việc liệu luật có nên thiết lập một cơ chế để cho người dân khiếu nại và đòi bồi thường khi họ bị một hệ thống AI làm hại hay không.

Nghị viện châu Âu, một trong những cơ quan của EU đang làm việc để sửa đổi dự luật, cũng đang thúc đẩy lệnh cấm đối với các hệ thống ra chính sách mang tính dự đoán. Các hệ thống như vậy sử dụng AI để phân tích các tập dữ liệu lớn nhằm mục đích triển khai cảnh sát đến các khu vực dễ xảy ra tội phạm hoặc cố gắng dự đoán khả năng phạm tội của một người. Các hệ thống này gây nhiều tranh cãi và các nhà chỉ trích cho rằng chúng thường phân biệt chủng tộc và thiếu minh bạch.

Còn bên ngoài EU thì sao?

GDPR, quy định bảo vệ dữ liệu của Liên minh Châu Âu, là quy định xuất khẩu công nghệ nổi tiếng nhất của khối và nó đã được sao chép ở khắp mọi nơi từ California cho đến Ấn Độ.

Trong khi đó, phương pháp tiếp cận AI mà EU đang thực hiện, nhắm vào AI nguy cơ rủi ro nhất, là một trong những cách mà hầu hết các nước phát triển đều đồng thuận. Nếu người châu Âu có thể tạo ra một cách thống nhất để điều tiết công nghệ, thì nó có thể hoạt động như một khuôn mẫu cho các quốc gia khác.

Marc Rotenberg, lãnh đạo Trung tâm AI và Chính sách kỹ thuật số, một tổ chức phi lợi nhuận chuyên theo dõi AI cho biết: "Các công ty Mỹ tuân thủ Đạo luật AI của EU, cũng sẽ nâng cao tiêu chuẩn của họ về tính minh bạch và trách nhiệm giải trình cho

người tiêu dùng Mỹ".

Dự luật cũng đang được chính quyền Mỹ theo dõi chặt chẽ. Mỹ là nơi có một số phòng thí nghiệm AI lớn nhất thế giới, chẳng hạn như Google AI, Meta và OpenAI, đồng thời đang dẫn đầu nhiều bảng xếp hạng toàn cầu khác nhau về nghiên cứu AI, vì vậy Nhà Trắng rất muốn biết về bất kỳ quy định nào có thể áp dụng cho các công ty này. Hiện tại, các nhân vật có ảnh hưởng trong chính phủ Mỹ như Cố vấn An ninh Quốc gia Jake Sullivan, Bộ trưởng Thương mại Gina Raimondo và Lynne Parker, người lãnh đạo lĩnh vực AI của Nhà Trắng, rất hoan nghênh nỗ lực quản lý AI của châu Âu. Rotenberg cho rằng thái độ này tương phản rõ rệt với cách Mỹ nhìn nhận về việc phát triển GDPR. Thời điểm đó người dân Mỹ cho rằng GDPR sẽ kết liễu internet, tựa như làm Mặt trăng che khuất Mặt trời và chấm dứt sự sống trên hành tinh của chúng ta.

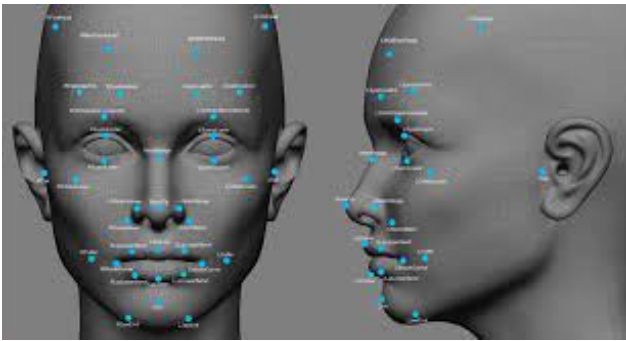

Mặc dù không tránh khỏi một vài quan điểm và thái độ thận trọng, nhưng Mỹ có lý do chính đáng để hoan nghênh đạo luật. Nước này đang vô cùng lo lắng về ảnh hưởng ngày càng tăng của Trung Quốc trong lĩnh vực công nghệ này. Đối với Mỹ, lập trường chính thức là duy trì sự thống trị của phương Tây về công nghệ cũng chính là là vấn đề liệu "các giá trị dân chủ" có chiếm ưu thế hay không. Vì vậy, nước này muốn giữ EU, một "đồng minh cùng chí hướng," trong một quan hệ gần gũi, bền chặt.

Những thách thức lớn nhất là gì?

Hiện tại, một số yêu cầu của đạo luật không thể tuân thủ về mặt kỹ thuật. Dự thảo đầu tiên của dự

luật yêu cầu các tập dữ liệu không bị lỗi và con người có thể “hiểu được hoàn toàn” cách thức hoạt động của các hệ thống AI. Các tập dữ liệu được sử dụng để đào tạo các hệ thống AI rất là lớn và nếu có thể thực hiện việc xác thực này thì sẽ mất hàng nghìn giờ làm việc để con người kiểm tra xem chúng hoàn toàn không có lỗi hay không. Trong khi đó, các mạng lưới thần kinh ngày nay rất phức tạp, ngay cả những người sáng tạo ra chúng cũng không hiểu hết cách những mạng lưới này hoàn thiện.

Các công ty công nghệ sẽ rất không hài lòng về các yêu cầu cung cấp cho kiểm toán viên hoặc cơ quan quản lý bên ngoài quyền truy cập vào mã nguồn và thuật toán của họ để thực thi luật. Miriam Vogel, chủ tịch và giám đốc điều hành của EqualAI - tổ chức phi lợi nhuận đang nghiên cứu về việc giảm thiểu thành kiến vô thức trong lĩnh vực AI, cho biết: “Bản dự thảo hiện tại đang gây ra rất nhiều sự khó chịu vì mọi người cảm thấy họ thực sự không thể tuân thủ theo các quy định được soạn thảo”. Bên cạnh đó, còn có một cuộc chiến lớn đang diễn ra về việc liệu Đạo luật AI có nên cấm hoàn toàn việc sử dụng nhận dạng khuôn mặt hay không. Một số quốc gia, chẳng hạn như Pháp, muốn có ngoại lệ trong việc sử dụng nhận dạng khuôn mặt để bảo vệ an ninh quốc gia. Ngược lại, Chính phủ mới của Đức cho biết họ ủng hộ lệnh cấm hoàn toàn việc sử dụng nhận dạng khuôn mặt ở những nơi công cộng.

Một cuộc chiến lớn khác sẽ là về những dạng AI nào được phân loại là "rủi ro cao". Đạo luật AI có một danh sách bao gồm các bài kiểm tra phát hiện

nói dối cho đến các hệ thống được sử dụng để phân bổ các khoản thanh toán phúc lợi. Có hai phe chính trị có thái độ đối lập nhau - một phe lo sợ rằng phạm vi rộng lớn của luật sẽ ngăn bước tiến của đổi mới sáng tạo, còn phe kia cho rằng dự luật như được thảo ra sẽ không đủ để bảo vệ con người khỏi bị tổn hại nghiêm trọng.

Sẽ làm ngăn trở đổi mới sáng tạo?

Lời chỉ trích phổ biến của các nhà vận động hành lang ở Thung lũng Silicon là quy định này sẽ tạo ra thêm nhiều khó khăn do quan liêu cho các công ty AI. Châu Âu phản đối rằng Đạo luật AI sẽ chỉ áp dụng cho nhóm ứng dụng AI rủi ro nhất, được Ủy ban châu Âu, cơ quan điều hành của EU, ước tính là chiếm từ 5 đến 15% tất cả các ứng dụng AI.

Benifei cho rằng các công ty công nghệ “nên yên tâm rằng chúng tôi muốn cung cấp cho họ một bộ quy tắc ổn định, rõ ràng, hợp pháp để họ có thể phát triển hầu hết AI với quy định rất chặt chẽ”.

Các tổ chức không tuân thủ sẽ phải đối mặt với khoản phạt lên tới 30 triệu Euro (31 triệu USD) hoặc các công ty phải chịu lên đến 6% tổng doanh thu hàng năm trên toàn thế giới. Kinh nghiệm cho thấy châu Âu không ngại phạt bất cứ công ty công nghệ nào. Amazon đã bị phạt 746 triệu Euro (775 triệu USD) vào năm 2021 vì vi phạm GDPR và Google bị phạt 4,3 tỷ Euro (4,5 USD) vào năm 2018 vì vi phạm luật chống độc quyền của khối.

Khi nào đạo luật này sẽ có hiệu lực?

Sẽ mất ít nhất một năm nữa trước khi văn bản cuối cùng được hoàn thiện và một vài năm trước khi các doanh nghiệp phải tuân thủ. Cũng có khả năng việc đưa ra các chi tiết của một dự luật toàn diện như vậy với rất nhiều yếu tố gây tranh cãi có thể kéo dài lâu hơn nữa. GDPR đã phải mất hơn 4 năm để đàm phán. Tuy vậy, trong lĩnh vực xây dựng luật của EU, bất cứ điều gì đều có thể xảy ra./.

Phuong Anh
(Theo MIT)